

Archeologický ústav Akademie věd České republiky Brno, v. v. i. hledá zájemce o

Výzkum sídliště z doby posledního maxima doby ledové pod hladinou Vodního díla Mohelno

Mohelno, 23.–26. června 2025

Předmětem výzkumu budou lokality Mohelno - Plevovce a Topoly situované v původně hluboce zaříznutém údolí řeky Jihlavy, které je ale od 70. let 20. století zatopeno vodami Vodního díla Mohelno. Vodní dílo je součástí Přečerpávací vodní elektrárny Dalešice. Přesuny vod mezi spodní a horní nádrží (amplituda až 12,4 m na spodní nádrži), které obyčejně fungují s denní periodicitou, mají za následek erozi sedimentů a narušování archeologických situací.

V případě Plevovců jde o výjimečnou lokalitu, na které byly dosud prozkoumány nejen pět kameny dlážděných struktur z období posledního glaciálního maxima (před zhruba 23 tisíci lety), které jsou interpretovány jako podlažky obydlí, ale doložena byla i přítomnost osídlení z období pozdního glaciálu (před 14–17 tisíci lety) a neolitu (kultura s Moravskou malovanou keramikou, před 6–7 tisíci lety). V případě Topolů jde zřejmě o loviště zvěře, které fungovalo v poslední v době ledové (dosud nalezeny pozůstatky koně, mamuta, a srstnatého nosorožce) a může tedy s Plevovci přímo souviset. Proto je cílem výzkumu nejen najít další kosti, ale i zjistit jejich stratigrafickou situaci a odebrat vzorky na jejich datování pomocí izotopů uhlíku.

V roce 2025 není plánována žádná delší odstávka elektrárny, která by nám pokračování záchranného archeologického výzkumu usnadnila. Protože ale nechceme jen nečinně sledovat poškozování archeologických situací a čekat na možnou odstávku, rozhodli jsme se provést omezený záchranný výzkum a akutně ohrožené archeologické situace přece jen prozkoumat. S elektrárnou jsme se proto předběžně dohodli na termínu 23. – 26. června. Pokud bude dostatečně svítit slunce, budou v odpoledních hodinách přebytky energie z fotovoltaických elektráren využity k vyčerpání vody ze spodní do horní nádrže, což nám umožní přístup na běžně zatopené polohy. Doba, kdy bude lokalita nad hladinou, bude ale výrazně omezená, čemuž se musí přizpůsobit metodika výzkumu.

Práce na výzkumu není honorována. Pracovníci na vyžádání obdrží potvrzení o účasti na výzkumu. Pracovat se bude ve velmi obtížných podmínkách a za každého počasí. Je nutná dobrá obuv – po snížení hladiny bude terén rozbahněný, kluzký a místy bude stát voda. Ubytování budeme ve vlastních stanech přímo na lokalitě. Lokalita je obtížně dostupná. Vzdálenost od Mohelna (obchod nebo restaurace) činí 4 km. Dopravu z Brna a do Brna zajistíme. Poloha lokality: 49.1038003N, 16.1508961E

Příspěvek v časopise: [Antiquity Project Gallery 337](#)

Reportáž z výzkumu na [YouTube](#).

A ještě krátký [spot](#).

Stránky projektu: <http://www.iabrno.cz/plevovce/>